מהדורה למורה – לגור עם החברים

כיתה ח' · כתבה · 382 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א' איתור (רמה א') ← חלק ב' הסקה, השוואה ומונח (רמה ב') ← חלק ג' טיעון והבעת עמדה (רמה ג') ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

🔑 לגור עם החברים – כתבה

1 (א') · מה מהבאים הוא קושי בפנימייה, לפי הכתבה? ✔ א. געגועים הביתה | תשובה מלאה: שניים מאלה: געגועים; מעט פרטיות; הצורך לנהל לבד זמן, כסף וכביסה.

2 (א') · מי עזרה לנועה בשבועות הראשונים? ✔ ב. השותפה שלה לחדר | תשובה מלאה: השותפה שלה לחדר, שהייתה בשנה השנייה, ישבה איתה ודיברה איתה עד מאוחר.

3 (א') · שניים מאלה: לבוא לביקור במקום; לישון שם לילה אחד; לשאול את עצמנו בכנות אם אנחנו מוכנים לחלוק חדר ולבקש עזרה. [מילים להדגשה: לפי פסקה ז, מה ממליצה, שני דברים]

4 (ב') · כמו שחול בורח בין האצבעות כשלוחצים חזק, כך תלמידים שמנסים לשלוט בהם יותר מדי "בורחים" מהשליטה ומפסיקים לשתף; לכן עדיף לתת אמון. [מילים להדגשה: הסבירו, את הדימוי]

5 (ב') · היא הפכה ממי שקיבלה עזרה למי שנותנת עזרה; המעשה מלמד שהיא התגברה על הקושי ושנוצרה בפנימייה מסורת של תמיכה בין התלמידות. [מילים להדגשה: מה ניתן להסיק]

6 (ב') · כן ברובה: הכתבה מדגישה את חיי החברה (גיטרה, שש־בש, חברויות לכל החיים), אך היא מציגה גם קשיים, כך שהכותרת מציגה רק צד אחד. כל תשובה מנומקת בשני פרטים מתקבלת. [מילים להדגשה: האם מתאימה, נמקו, שני פרטים]

7 (ג') · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט מהכתבה (למשל: נועה בכתה בהתחלה ועכשיו עוזרת לאחרות; הקשר עם ההורים התחזק). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

טקסט 6: לגור עם החברים

כיתה ח' · כתבה · גרסה עם מילון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
עצמאות – יכולת להסתדר לבד · **פרטיות** – מקום וזמן רק לעצמך · **מלווה** – נמצאת ליד ועוזרת לאורך זמן · **זמין** – נמצא, אפשר לפנות אליו מיד · **בכנות** – באמת, בלי להסתיר · **בעיניים פקוחות** – כשמבינים היטב מה בוחרים

📖 לפני הקריאה: חלק מכם כבר מתחילים לחשוב היכן תלמדו בתיכון, ויש מי ששוקלים פנימייה – מקום שבו גרים בחדר עם עוד כמה בני ובנות גילכם, רחוק מהבית. מה חשוב לכם שיהיה במקום כזה? ומה מעורר בכם חשש? קראו את הכתבה, ואולי היא תעזור לכם לחשוב.

כתבה

לגור עם החברים

נערות ונערים בני 14 עוזבים את הבית, ישנים במיטת קומתיים וחולקים מקלחת עם כל המסדרון. מה מושך אותם לפנימייה, ומה קשה שם באמת?

א בשעה עשר בלילה, כשבבתים רבים כבר מכבים את האורות, המסדרון בפנימייה רק מתעורר. מישהו מנגן בגיטרה בחדר 12, בחדר 14 משחקים שש־בש, ומהמטבחון עולה ריח של טוסט. "פה אף פעם לא משעמם," אומר יונתן, תלמיד כיתה ט'. "תמיד יש עם מי לדבר."

ב הפנימיות מציעות לבני הנוער חיי חברה עשירים, חוגים מגוונים ועצמאות שבבית אפשר רק לחלום עליה. אבל לצד התמונה היפה מסתתרים גם קשיים: געגועים, מעט פרטיות, וצורך ללמוד לנהל לבד את הזמן, את הכסף ואת הכביסה. יצאנו לבדוק מקרוב.

"האווירה היא הדבר הראשון"

ג מיכל, אחראית הפנימייה, מלווה תלמידים כבר חמש־עשרה שנה. "יש שתי דרכים לנהל פנימייה," היא מסבירה. "אפשר לא להתערב בכלל, ואפשר לשלוט בכל דבר. שתי הדרכים נכשלות. שליטה מוחלטת היא כמו לנסות להחזיק חול ביד: ככל שלוחצים חזק יותר, הוא בורח בין האצבעות. אנחנו בוחרים בדרך האמצע – נותנים אמון, ותמיד יש מבוגר זמין לשיחה." לדבריה, הקשר בין התלמידים הוא הלב של המקום. "בסוף השנה הם בוכים בפרידה. חברויות שנוצרות כאן נמשכות לפעמים כל החיים."

"בהתחלה בכיתי כל ערב"

ד נועה, תלמידת כיתה י', הגיעה לפנימייה מיישוב קטן בצפון. "בשבועיים הראשונים בכיתי כל ערב," היא מספרת בגלוי. "לא הייתי רגילה לישון בלי לשמוע את אחיי הקטנים רבים בחדר הסמוך. דווקא השקט של הבית חסר לי, וגם הרעש שלו." מה עזר? "השותפה שלי לחדר. היא הייתה כבר בשנה השנייה שלה, והיא פשוט ישבה איתי ודיברה עד מאוחר. היום אני עושה את אותו הדבר לבנות החדשות."

הקשר עם הבית משתנה

ה באופן מפתיע, רבים מהתלמידים מספרים שהקשר עם ההורים דווקא התחזק. "בבית לא סיפרתי כמעט כלום," מודה יונתן. "עכשיו אני מתקשר לאימא כל ערב ומספר לה הכול. כשאתה רחוק, אתה מבין כמה זה חשוב."

ו גם להורים המעבר אינו פשוט. "בחודש הראשון הייתי בודקת את הטלפון כל רגע," מספרת אימא של נועה. "רציתי לדעת שהיא אוכלת, שהיא ישנה, שיש לה חברות. עם הזמן למדתי לסמוך עליה. היא חוזרת הביתה בסוף השבוע אחרת – בוגרת יותר, ועם הרבה סיפורים." אחראית הפנימייה מוסיפה שהצוות שולח להורים עדכון קצר מדי שבוע, "כדי שהגעגוע לא יהפוך לדאגה."

٢ לא כולם מתאימים לחיים בפנימייה, וחשוב לומר זאת. יועצת בית הספר ממליצה לבוא לביקור לפני ההחלטה, לישון לילה אחד במקום, ולשאול בכנות: האם אני מוכן או מוכנה לחלוק חדר? האם אני יודע או יודעת לבקש עזרה כשקשה? "פנימייה היא לא בריחה מהבית," היא אומרת, "היא בחירה. וכדאי לבחור בעיניים פקוחות."

חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

1. מה מהבאים הוא קושי בפנימייה, לפי הכתבה? 🔍 איתור מידע

◯ א. געגועים הביתה

◯ ב. אין חוגים

◯ ג. אין חברים

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

2. מי עזרה לנועה בשבועות הראשונים? 🔍 איתור מידע

◯ א. אימא שלה

◯ ב. השותפה שלה לחדר

◯ ג. המורה לחינוך גופני

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

3. לפי פסקה ז, מה ממליצה יועצת בית הספר לעשות לפני שמחליטים על פנימייה? ציינו שני דברים.

🔍 איתור מידע

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

4. מיכל משווה שליטה מוחלטת ל"ניסיון להחזיק חול ביד". הסבירו את הדימוי. 🧩 הבנה והסקה

חול בורח כשלוחצים חזק, וכך גם תלמידים...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

5. מה ניתן להסיק מכך שנועה "עושה היום את אותו הדבר לבנות החדשות"? 🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

6. האם הכותרת "לגור עם החברים" מתאימה לתוכן הכתבה? נמקו בעזרת שני פרטים מן הכתבה. 🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

יש הורים שחושבים שגיל 14 מוקדם מדי לעזוב את הבית, ושנער או נערה צריכים את המשפחה קרוב אליהם. אחרים חושבים שדווקא בגיל הזה הפנימייה מלמדת עצמאות ואחריות, ושזה הזמן הנכון.

7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם. 💭 טיעון ועמדה

מה נתון בשאלה?	
מה עליי לעשות כדי לענות?	
מה חייב להופיע בתשובה שלי?	

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

התשובה המלאה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟